MOERDIJK

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder(s)	wethouder E. Schoneveld
Datum commissiebehandeling	26 september 2024
Datum raadsbehandeling	17 oktober 2024
Zaaknummer	1272989
Onderwerp	Groot onderhoud met beperkte herinrichting openbare ruimte Wieken Standdaarbuiten.

Voorgesteld besluit

1. Een krediet van € 1.800.000 beschikbaar te stellen voor het rioleringsonderdeel in het project integraal groot onderhoud met klimaat adaptieve maatregelen in de Wieken te Standdaarbuiten;
2. Deze kosten te dekken door vanuit de egalisatievoorziening riolering een extra dotatie te doen aan de spaarvoorziening riolering van € 1.800.000.

Publiekssamenvatting

In de kadernota van 2024 is aangegeven dat in de Wieken te Standdaarbuiten groot onderhoud en klimaat adaptieve maatregelen uitgevoerd moeten worden. Het rioolstelsel wordt uitgebreid met een hemelwaterriool en er wordt een berging voor het regenwater gemaakt. Wegen worden waar mogelijk versmald naar de minimale waarden van de richtlijnen en voorzien van nieuwe verharding. De vrijgekomen ruimte wordt ingevuld met groenelementen. Op basis van de uitgewerkte plannen blijkt dat een totaalbedrag van € 2.400.000 nodig is om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren, waarvan € 1.800.000 voor de riolering.

Inleiding
In de kadernota 2024 is aangegeven:

Het project de Wieken te Standdaarbuiten is een integraal beheerproject vanuit team Openbare ruimte. De verharding van de straat moet vervangen worden. In de voorbereiding en de integrale benadering is de algemene staat van de riolering gecontroleerd en is onderzocht of er kansen zijn voor het afkoppelen van hemelwater met een gescheiden rioolstelsel. De staat van de riolering en hiermee de planning op basis van het huidige vGRP vraagt niet om direct ingrijpen maar de kans om 1 ha hemelwater af te koppelen en daarmee de kansen op wateroverlast substantieel te verlagen maakt de integrale aanpak doelmatig. Dit vraagt echter een niet voorziene bijdrage ten aanzien van deze aanpak vanuit de voorziening riolering.

Deze plannen zijn nu verder uitgewerkt en integraal benaderd door de diverse beheerdisciplines. In het plan worden de werkzaamheden aan wegen, groen en stedelijk water gebundeld om op deze manier werk met werk te kunnen maken. Met dit voorstel kunnen de financiële middelen beschikbaar worden gesteld door de Raad.

Beoogd effect
Na de afronding van project de Wieken is de openbare ruimte op een niveau gebracht wat past in het vastgesteld beleid: *Samen naar een groene, klimaat robuuste leefomgeving in 2050.* Hiervoor worden het rioolstelsel en de verhardingen vernieuwd. Door daarnaast aandacht te geven aan de wensen van de direct omwonenden zijn voor de meest gehoorde problemen een oplossingsgericht ontwerp gemaakt. De speeltuin welke bij natte periode niet te gebruiken is, wordt aangepast, waarbij het regenwater oppervlakkig afgevoerd wordt en verzameld in de nieuw aan te leggen waterberging. Door groen meer ruimte geven en waar het kan stenen niet terug te brengen is er gewerkt aan een klimaat robuuste straat zonder een volledige herinrichting te hoeven uitvoeren. Het schetsontwerp van dit project is als bijlage toegevoegd.

Argumenten
De plannen zijn integraal bekeken en de onderhoudswerkzaamheden zijn afgestemd samen met het team openbare ruimte.

1.1 Er is met bewoners gesproken.
Bij de toelichting van de vergroeningsplannen is aangegeven vanuit omwonenden dat er problemen worden ervaren door een teveel aan water. Het gebruik van de speelvoorziening en het aanwezige openbaar groen hebben hier zwaar onder te lijden. De hinder is meegenomen in de oplossingsrichting van het schetsontwerp.

1.2 Particuliere drains mogen worden aangesloten.
Het regenwaterriool is te gebruiken om het te veel aan grondwater van de bewoners in te zamelen en af te voeren. Op deze manier voldoen wij aan de inspanningsverplichting om grondwateroverlast te beperken.

1.3 Regenwateropvang zorgt voor een drogere speeltuin.
Door het inrichten van een nieuwe regenwateropvang in het grasveld zorgen wij ervoor dat regen vanuit de speeltuin wordt verzameld en niet langdurige hinder veroorzaakt op de paden en speeltoestellen.

1.4 Minder kans op langdurig water op straat.
De waterberging gaat bij regenbuien de eerste 60 mm opvangen die valt in de openbare ruimte. Hierdoor is er in combinatie met meer groen minder kans op langdurig water op straat.

1.5 Tegelwippen krijgt een plaats in dit plan.
Waar het kan wordt bestrating vervangen door een groen alternatief. Hiermee gaan we vormgeven aan ‘het tegelwippen” in de openbare ruimte.

1.6 Nieuwe bestratingsmaterialen zorgen voor een opwaardering van de wijk.
De bestrating wordt vervangen voor nieuwe materialen. Hiermee wordt de woonomgeving weer op het niveau ‘zo goed als nieuw’ gebracht.

1.7 Meer groen voor een klimaat robuuste woonomgeving.
Waar het kan wordt extra groen aangeplant die bijdraagt aan een vertraagde afvoer van regenwater en de hittestress op straat vermindert.

1.8 We voldoen aan de wettelijke kaders en zorgplicht voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte
De kwaliteit van de openbare ruimte voldoet na de werkzaamheden aan de vastgestelde beeldkwaliteit.

Kanttekeningen en risico’s

1.1 Het is niet mogelijk om alle problemen op te lossen.
In gesprekken met de inwoners van de Wieken zijn diverse knelpunten aangegeven. Hiermee gaan we tijdens de uitwerking van het ontwerp zo veel als mogelijk rekening houden, maar de ruimte is beperkt. Tijdens een inloopavond gaan we met de inwoners in gesprek om de goede ideeën van de inwoners nog beter in het ontwerp te krijgen.

1.2 *De ijsbaan komt te vervallen*
Het zo goed mogelijk oplossen van de wateroverlast is niet mogelijk wanneer de ijsbaan behouden blijft. Het gebied wordt ingericht om het overtollige water zo goed mogelijk vertraagd af te voeren naar de waterretentie. Het tijdelijk vasthouden van water ten behoeve van een ijsbaan staat hier haaks op. Daarnaast is er sprake van een dusdanige wijziging in het klimaat dat het dichtvriezen van oppervlaktewater steeds minder voorkomt.

1.3 *De grondwaterproblemen kunnen wij niet oplossen*. De gemeente Moerdijk is gevoelig voor hoge grondwaterstanden en dit is belangrijk om de verzilting (zout zeewater wat via de grondwaterstromen steeds verder het binnenland in komt) tegen te gaan. In het ontwerp is er wel rekening gehouden dat de inwoners beperkt grondwater af kunnen voeren via het regenwaterstelsel.

1.4 *Water op straat is nog altijd mogelijk.*
Met de aanleg van een waterberging wordt de Wieken klimaat robuuster. Het gaat er niet voor zorgen dat er geen water op straat meer voorkomt. Water op straat hoort bij het klimaat zoals al is aangegeven in het vorig jaar vastgestelde Focusdocument GWP Moerdijk 2024-2027. De regenbuien worden steeds heftiger en het meeste water van de woningen moet nog steeds worden afgevoerd via een gemengd rioolstelsel. Deze is en blijft beperkt in de afvoercapaciteit. Door middel van voorlichting worden inwoners over afkoppel- en bergingsmogelijkheden geïnformeerd. Wateroverlast voorkomen is een gezamenlijke zorg. Inwoners kunnen zelf extra maatregelen treffen voor het bergen van regenwater en hiervoor subsidie krijgen via een klimaatsubsidie. Dit zal in de communicatie meegenomen worden.

1.5 *De investering in een klimaat robuuste leefomgeving is groot.*
Er is een grote investering voor nodig om de Wieken klimaat robuust te maken. Studies hebben aangetoond dat niet investeren op termijn meer maatschappelijke kosten met zich

meebrengen. De Raad heeft ingestemd met de beleidstukken Gemeentelijk Waterprogramma en de Klimaatstrategie Moerdijk 2021 om invulling te geven aan de nieuwe openbare ruimte. Project de Wieken geeft invulling aan de wensen van de Raad.

1.6 *De fundering van de weg wordt niet verbeterd.*
Vanwege de slappe veenondergrond kiezen we ervoor de ondergrond van de weg niet te versterken. Bij het verzwaren van de ondergrond ontstaat het risico dat in de bestaande omliggende omgeving ongecontroleerde verandering van de ondergrond plaatsvindt. Het alternatief, werken met lichte ophoogmaterialen, zou een onevenredige belasting geven op het projectbudget. Door niet te versterken vindt mogelijk eerder dan gewenst spoorvorming plaats en dit zal hersteld moeten worden.

1.7 Meer groen vergt meer en ander onderhoud.
De vergroting van het groenareaal heeft direct invloed op de benodigde beheergelden voor het onderhoud van het openbaar groen. Het verhogen van de biodiversiteit en het aanbrengen van meer natuurlijk groen zorgt voor een ander straatbeeld, echter wel van hetzelfde vastgestelde onderhoudsniveau. De beleving kan anders ervaren worden.

Middelen
De totale kosten voor het onderhoud en klimaat adaptieve maatregelen voor de Wieken worden geraamd op € 2.400.000. Die volgt zijn verdeeld:
€ 1.800.000 riolering
€ 557.000 wegen
€ 43.000 groen

Binnen de al beschikbaar gestelde kredieten van wegbeheer en groenbeheer is reeds rekening gehouden met deze investering en zijn voldoende middelen aanwezig. Echter, zoals eerder aangegeven, is binnen de beschikbare kredieten van riolering geen rekening gehouden met deze investering. Om toch uitvoering te kunnen geven aan de maatregelen is hiervoor een krediet nodig van € 1.800.000 boven op de al beschikbare middelen.
Dekking
Binnen het taakveld van de riolering wordt gewerkt met een spaarvoorziening. Vanuit deze spaarvoorziening worden gedane investeringen direct volledig afgedekt zodat op de lange termijn geen kapitaallasten ontstaan die op de rioolheffing drukken. Om ook deze investering af te kunnen dekken zodat er geen kapitaallasten uit voortvloeien is er dus ook een extra dotatie van € 1.800.000 nodig vanuit de egalisatievoorziening riolering naar de spaarvoorziening riolering.

Tarief rioolheffing
Momenteel zijn er voldoende middelen aanwezig binnen de egalisatievoorziening riolering om deze extra dotatie te kunnen doen. Op korte termijn heeft dit dan ook geen gevolgen voor het tarief van de rioolheffing. Bij een actualisatie van het GWP zal berekend worden wat de gevolgen voor het tarief op de langere termijn zijn.

Personele middelen
De werkzaamheden worden met de huidige formatie uitgevoerd.

Communicatie
Na het vaststellen van dit voorstel wordt het schetsontwerp gepresenteerd bij de bewoners. Dat is het moment waar de inwoners mee kunnen denken over het ontwerp en goede ideeën kunnen aangeven. Hiervoor wordt er een inloopavond gehouden waar wij de bewoners met een brief voor uitnodigen.

Vervolg
Na het beschikbaar stellen van het krediet worden de volgende stappen ondernomen:
Q4 2024 het ontwerp wordt aan de bewoners en belanghebbende gepresenteerd.
Q1 2025 het project wordt aanbesteed en de aannemer geselecteerd.
Q2 2025 realisatie.

Bijlagen
1.1 Bijl1-P2863.2-T21101-VO-BI-Nieuwe situatie blad 12-v1.0 Concept - 1 van 2
1.2 Bijl2-P2863.2-T21101-VO-BI-Nieuwe situatie blad 12-v1.0 Concept - 2 van 2

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen met de griffier via e-mail griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 10 september 2024

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
	
drs. M.E. de Groot	A.J. Moerkerke

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 17 oktober 2024

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 10 september 2024;

overwegende dat:

- Invulling gegeven moet worden aan de Klimaatstrategie Moerdijk 2021;
- De huidige verharding aan het einde van de levensduur is;
- Problemen worden ervaren op het gebied van water en de huidige inrichting van de openbare ruimte hierdoor niet kan functioneren.

gelet op:

- De vastgestelde Klimaatstrategie Moerdijk 2021;
- Het vastgestelde beleid ten aanzien van Essentaksterfte;
- Inspanningsverplichting grondwater.

BESLUIT

1. Een krediet van € 1.800.000 beschikbaar te stellen voor het rioleringsonderdeel in het project integraal groot onderhoud met klimaat adaptieve maatregelen in de Wieken te Standdaarbuiten;
2. Deze kosten te dekken door vanuit de egalisatievoorziening riolering een extra dotatie te doen aan de spaarvoorziening riolering van € 1.800.000.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 17 oktober 2024,

de griffier, de voorzitter,

H.M. Vonk-Schenkel A.J. Moerkerke